

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba)

z dnia 6 listopada 2012 r.*

Odwołanie — Koncentracje przedsiębiorstw na rynku księgarskim — Rozporządzenie (EWG) nr 4064/89 — Umowa w przedmiocie przeniesienia aktywów — Chybione elementy uzasadnienia

W sprawie C-551/10 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 24 listopada 2010 r.,

Éditions Odile Jacob SAS, z siedzibą w Paryżu (Francja), reprezentowana przez O. Frégeta, M. Struysa, M. Potel oraz L. Eskenazi, avocats,

wnosząca odwołanie,

w której drugą stroną są:

Komisja Europejska, reprezentowana przez A. Bouqueta, O. Beynet oraz S. Noëgo, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana w pierwszej instancji,

Lagardère SCA, z siedzibą w Paryżu, reprezentowana przez A. Wincklera, F. de Bure'a oraz J.B. Pinçona, avocats,

interwenient w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (wielka izba),

w składzie: V. Skouris, prezes, K. Lenaerts, wiceprezes, A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta, A. Rosas, M. Berger i E. Jarašiūnas, prezesi izb, E. Juhász (sprawozdawca), J.C. Bonichot, A. Prechal i C.G. Fernlund, sędziowie,

rzecznik generalny: J. Mazák,

sekretarz: R. Šereš, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 13 grudnia 2011 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 6 marca 2012 r.,

wydaje następujący

* Język postępowania: francuski.

Wyrok

- 1 Éditions Odile Jacob SAS (zwana dalej „Odile Jacob”) żąda w odwołaniu uchylenia wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 13 września 2010 r. w sprawie T-279/04 Éditions Jacob przeciwko Komisji (zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem”), w którym Sąd oddalił skargę o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji 2004/422/WE z dnia 7 stycznia 2004 r. uznającej koncentrację za zgodną ze wspólnym rynkiem i z funkcjonowaniem Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (sprawa COMP/M.2978 – Lagardère/Natexis/VUP) (zwanej dalej „sporną decyzją”); streszczenie tej decyzji zostało opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* z dnia 28 kwietnia 2004 r. (Dz.U. L 125, s. 54).
- 2 W drodze spornej decyzji Komisja Wspólnot Europejskich zatwierdziła nabycie przez Lagardère SCA (zwaną dalej „Lagardère”), za pośrednictwem spółki Natexis Banques Populaires SA (zwanej dalej „NBP”) oraz jej spółek zależnych Segex SARL (zwanej dalej „Segex”), Ecrinvest 4 SA (zwanej dalej „Ecrinvest 4”) oraz Investima 10 SAS (zwanej dalej „Investima 10”), aktywów wydawniczych spółki Vivendi Universal Publishing SA (zwanej dalej „VUP”), pod warunkiem spełnienia wszystkich zaproponowanych przez Lagardère zobowiązań przedstawionych w załączniku II do tej decyzji.
- 3 Niniejsza sprawa jest jedną z szeregu spraw zapoczątkowanych skargami wniesionymi przez różne podmioty biorące udział w transakcji sprzedaży aktywów wydawniczych posiadanych w Europie przez VUP, które zostały następnie przeniesione na Lagardère i Wendel Investissement SA (zwaną dalej „Wendel Investissement”); w dniu 28 czerwca 2012 r. wydany został już wyrok w sprawie C-404/10 P Komisja przeciwko Éditions Odile Jacob, dotyczący dostępu do dokumentów w trakcie postępowania w sprawie kontroli rozpatrywanej koncentracji przedsiębiorstw, a w dniu 6 listopada 2012 r. – wyrok w sprawach połączonych C-553/10 P i C-554/10 P Komisja i Lagardère przeciwko Éditions Odile Jacob, dotyczący zatwierdzenia spółki Wendel Investissement jako nabywcy części zbywanych aktywów.

Ramy prawne

- 4 Rozporządzenie Rady (EWG) nr 4064/89 z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (Dz.U. L 395, s. 1, oraz sprostowanie: Dz.U. 1990, L 257, s. 13), zmienione rozporządzeniem Rady (WE) nr 1310/97 z dnia 30 czerwca 1997 r. (Dz.U. L 180, s. 1, oraz sprostowanie: Dz.U. 1998, L 40, s. 17) (zwane dalej „rozporządzeniem nr 4064/89”), w art. 2, zatytułowanym „Ocena koncentracji”, stanowi:

„1. Koncentracje objęte zakresem niniejszego rozporządzenia są oceniane zgodnie z następującymi przepisami zmierzającymi do stwierdzenia, czy są one zgodne czy nie ze wspólnym rynkiem.

Dokonując tej oceny, Komisja uwzględnia:

- a) potrzebę zachowania i rozwoju skutecznej konkurencji na wspólnym rynku, z punktu widzenia między innymi struktury wszystkich danych rynków oraz rzeczywistej lub potencjalnej konkurencji ze strony przedsiębiorstw zlokalizowanych we Wspólnocie lub poza nią;
- b) pozycję rynkową zainteresowanych przedsiębiorstw oraz ich siłę ekonomiczną i finansową, możliwości dostępne dla dostawców i użytkowników, ich dostęp do zaopatrzenia lub rynków, wszelkie prawne lub inne bariery wejścia na rynek, trendy podaży i popytu w stosunku do właściwych dóbr i usług, interesy konsumentów pośrednich i końcowych oraz rozwój postępu technicznego i gospodarczego, pod warunkiem że dokonuje się on z korzyścią dla konsumentów i nie stanowi przeszkody dla konkurencji.

2. Koncentrację, która nie stwarza lub nie umacnia pozycji dominującej, w wyniku czego skuteczna konkurencja na wspólnym rynku lub jego znacznej części zostałaby znacząco utrudniona, uznaje się za zgodną ze wspólnym rynkiem.

3. Koncentrację, która stwarza lub umacnia pozycję dominującą, w wyniku czego skuteczna konkurencja na wspólnym rynku lub jego znaczącej części zostałaby znacząco utrudniona, uznaje się za niezgodną ze wspólnym rynkiem.

[...]”.

5 Artykuł 3 rozporządzenia nr 4064/89, zatytułowany „Definicja koncentracji”, stanowi:

„1. Uznaje się, że koncentracja występuje w przypadku, gdy:

- a) dwa lub więcej wcześniej samodzielnych przedsiębiorstw łączy się; lub
- b) jedna lub więcej osób już kontrolujących co najmniej jedno przedsiębiorstwo, lub
 - jedno lub więcej przedsiębiorstw

nabywa [przejmuje], przez zakup papierów wartościowych lub aktywów, w drodze umowy lub w jakikolwiek inny sposób, bezpośrednią lub pośrednią kontrolę nad całym [całością] lub częścią jednego lub więcej innych przedsiębiorstw.

[...]

3. Dla celów niniejszego rozporządzenia podstawę kontroli stanowią prawa, umowy lub jakiejkolwiek inne środki, które oddzielnie bądź wspólnie i uwzględniając okoliczności faktyczne lub prawne, dają możliwość wywierania decydującego wpływu na przedsiębiorstwo, w szczególności przez:

- a) własność lub prawo użytkowania całego lub części aktywów przedsiębiorstwa;
- b) prawa lub umowy przyznające decydujący wpływ na skład, głosowanie lub decyzje organów przedsiębiorstwa.

4. Kontrolę przejmują osoby lub przedsiębiorstwa, które:

- a) są posiadaczami praw lub uprawnionymi do nich na mocy odpowiednich umów; lub
- b) nie będąc ani posiadaczami takich praw, ani uprawnionymi do nich na mocy odpowiednich umów, mają uprawnienia wykonywania wpływających z nich praw.

5. Uznaje się, że koncentracja nie występuje w przypadku, gdy:

- a) instytucje kredytowe lub inne instytucje finansowe, bądź też firmy ubezpieczeniowe, których normalna działalność obejmuje transakcje i obrót papierami wartościowymi, prowadzone na własny rachunek lub na rachunek innych, czasowo posiadają papiery wartościowe nabyte w przedsiębiorstwie w celu ich odsprzedaży, pod warunkiem że nie wykonują one praw głosu w stosunku do tych papierów wartościowych w celu określenia zachowań konkurencyjnych przedsiębiorstwa lub pod warunkiem że wykonują te prawa wyłącznie w celu przygotowania zbycia całości lub części tego przedsiębiorstwa lub jego aktywów, bądź zbycia tych papierów wartościowych, oraz pod warunkiem że wszelkie takie zbycie następuje w ciągu jednego roku od

daty nabycia; okres ten może być przedłużony przez Komisję działającą na wniosek, w przypadku gdy takie instytucje lub firmy udowodnią, że zbycie nie było w zasadzie możliwe w ciągu tego okresu;

[...]”.

6 Artykuł 4 tego rozporządzenia, zatytułowany „Uprzednie zgłoszenie koncentracji”, stanowi:

„1. Koncentracje o wymiarze wspólnotowym określone w niniejszym rozporządzeniu zgłasza się Komisji nie później niż w tydzień po zawarciu porozumienia lub ogłoszeniu publicznej oferty lub nabyciu pakietu kontrolnego. Tydzień ten liczony jest od najwcześniejszego z wymienionych zdarzeń.

2. Koncentracja polegająca na łączeniu się w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. a) lub w przejęciu wspólnej kontroli w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. b) jest zgłaszana wspólnie przez strony łączenia lub we wspólnym przejęciu kontroli, w odpowiednim przypadku. We wszystkich innych przypadkach zgłoszenie jest dokonywane przez osobę lub przedsiębiorstwo przejmujące kontrolę nad całością lub częścią jednego lub więcej przedsiębiorstw.

[...]”.

7 Zgodnie z art. 6 tego rozporządzenia, zatytułowanym „Badanie zgłoszenia i wszczęcie postępowania”:

„1. Komisja bada zgłoszenie niezwłocznie po jego otrzymaniu.

a) W przypadku gdy stwierdza ona, że zgłaszana koncentracja nie wchodzi w zakres niniejszego rozporządzenia, fakt ten odnotowywany jest w formie decyzji.

b) W przypadku gdy stwierdza ona, że chociaż zgłaszana koncentracja podlega zakresowi niniejszego rozporządzenia, ale nie wzbudza poważnych wątpliwości co do jej zgodności ze wspólnym rynkiem, podejmuje decyzję o niezgłoszeniu sprzeciwu i stwierdza, że jest ona zgodna ze wspólnym rynkiem.

Decyzja uznająca dopuszczalność koncentracji dotyczy również ograniczeń bezpośrednio z nim związanych i niezbędnych do przeprowadzenia koncentracji.

c) Bez uszczerbku dla przepisów ust. 2, ilekroć Komisja stwierdzi, że zgłaszana koncentracja podlega niniejszemu rozporządzeniu, a jej zgodność ze wspólnym rynkiem budzi wątpliwości, podejmuje decyzję o wszczęciu postępowania.

1a. Jeśli Komisja stwierdzi, że na skutek modyfikacji wprowadzonych przez zainteresowane przedsiębiorstwa zgłaszana koncentracja nie budzi już poważnych wątpliwości w rozumieniu ust. 1 lit. c), może zadecydować o uznaniu koncentracji za zgodną ze wspólnym rynkiem na mocy ust. 1 lit. b).

Komisja może opatrzyć decyzję z ust. 1 lit. b) warunkami i zobowiązaniami w celu zapewnienia, że zaangażowane przedsiębiorstwa wywiążą się ze zobowiązań podjętych wobec Komisji w celu uczynienia koncentracji zgodną ze wspólnym rynkiem.

[...]”.

8 Artykuł 7 tego samego rozporządzenia, zatytułowany „Zawieszenie koncentracji”, stanowi:

„1. Koncentracja określona w art. 1 nie może być wprowadzona w życie ani przed zgłoszeniem, ani zanim nie została uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem na mocy decyzji z art. 6 ust. 1 lit. b) lub art. 8 ust. 2, lub na zasadzie domniemania zgodnie z art. 10 ust. 6.

[...]

5. Ważność transakcji zawartej z naruszeniem ust. 1 jest uzależniona od decyzji na mocy art. 6 ust. 1 lit. b) lub art. 8 ust. 2 lub 3 lub na zasadzie domniemania z art. 10 ust. 6.

[...]”.

9 Zgodnie z art. 8 rozporządzenia nr 4064/89, zatytułowanym „Kompetencje decyzyjne Komisji”:

„[...]

2. Jeśli Komisja stwierdzi, że na skutek niezbędnych modyfikacji przeprowadzonych przez zainteresowane przedsiębiorstwa zgłaszana koncentracja spełnia kryterium określone w art. 2 ust. 2 lub, w przypadkach określonych w art. 2 ust. 4, kryteria z art. 85 ust. 3 traktatu [EWG], wydaje decyzję uznającą koncentrację za zgodną ze wspólnym rynkiem.

Może ona decyzję swoją opatrzyć warunkami i zobowiązaniami zmierzającymi do zapewnienia, że zainteresowane przedsiębiorstwa spełnią zobowiązania podjęte wobec Komisji dla uczynienia koncentracji zgodną ze wspólnym rynkiem. Decyzja uznająca koncentrację za zgodną ze wspólnym rynkiem obejmuje również ograniczenia bezpośrednio z nią związane i niezbędne dla wprowadzenia koncentracji w życie.

3. Jeśli Komisja stwierdzi, że koncentracja spełnia kryterium wymienione w art. 2 ust. 3 lub, w przypadku określonym w art. 2 ust. 4, nie spełnia kryteriów z art. 85 ust. 3 traktatu, wydaje decyzję uznającą koncentrację za niezgodną ze wspólnym rynkiem.

4. W przypadku gdy koncentracja została już dokonana, Komisja może poprzez decyzję zgodnie z ust. 3 lub poprzez osobną decyzję wymagać rozdzielenia przedsiębiorstw lub zgromadzonych aktywów lub zniesienia wspólnej kontroli, lub podjęcia jakiegokolwiek innego właściwego działania dla przywrócenia warunków skutecznej konkurencji.

5. Komisja może uchylić swoją decyzję podjętą zgodnie z ust. 2 w przypadku gdy:

a) stwierdzenie zgodności jest oparte na nieprawdziwych informacjach, za które odpowiedzialne jest jedno z przedsiębiorstw uczestniczących w koncentracji lub które zostały uzyskane w wyniku oszustwa, lub

b) przedsiębiorstwa uczestniczące w koncentracji naruszyły zobowiązanie, z którym decyzja była powiązana.

6. W przypadkach określonych w ust. 5 Komisja może podjąć decyzję na podstawie ust. 3, nie będąc związana terminem określonym w art. 10 ust. 3”.

10 Artykuł 10 tego rozporządzenia, zatytułowany „Terminy wszczęcia postępowania i podjęcia decyzji”, stanowi:

„[...]

2. Decyzje podjęte zgodnie z art. 8 ust. 2, dotyczące zgłaszanych koncentracji, muszą być podejmowane bezzwłocznie po stwierdzeniu, że poważne wątpliwości określone w art. 6 ust. 1 lit. c) zostały wyeliminowane, w szczególności w wyniku zmian dokonanych przez przedsiębiorstwa uczestniczące w koncentracji i najpóźniej w terminie ustanowionym w ust. 3.

3. Bez uszczerbku dla art. 8 ust. 6, decyzje podjęte zgodnie z art. 8 ust. 3 dotyczące zgłaszanych koncentracji muszą być podjęte w ciągu najdłużej czterech miesięcy od daty wszczęcia postępowania.

4. Bieg terminów określonych w ust. 1 i 3 ulega wyjątkowo zawieszeniu w przypadku gdy na skutek okoliczności, za które odpowiedzialne jest jedno z przedsiębiorstw uczestniczących w koncentracji, Komisja musiała wystąpić z wnioskiem o informacje poprzez decyzję zgodnie z art. 11 lub rozpocząć dochodzenia poprzez decyzję zgodnie z art. 13.

[...]

6. W przypadku gdy Komisja nie podjęła decyzji zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. b) lub c) lub art. 8 ust. 2 lub 3 w terminach ustanowionych odpowiednio w ust. 1 i 3, uważa się koncentrację za zgodną ze wspólnym rynkiem, bez uszczerbku dla art. 9”.

11 Artykuł 14 tego rozporządzenia, zatytułowany „Grzywny”, stanowi:

„1. Komisja może w formie decyzji nałożyć na osoby określone w art. 3 ust. 1 lit. b), przedsiębiorstwa lub związki przedsiębiorstw grzywny w wysokości 1000–50 000 [EUR], w przypadku gdy umyślnie lub nieumyślnie:

- a) nie zgłaszają one koncentracji zgodnie z art. 4;
- b) udzielają one przy zgłoszeniu, zgodnie z art. 4, informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd;

[...]

2. Komisja może w formie decyzji nałożyć na osoby lub przedsiębiorstwa grzywny nieprzekraczające 10% łącznego obrotu przedsiębiorstw uczestniczących w koncentracji w rozumieniu art. 5, w przypadku gdy umyślnie lub nieumyślnie:

- a) nie wywiązują się one z obowiązku nałożonego decyzją podjętą zgodnie z art. 7 ust. 4 lub art. 8 ust. 2 akapit drugi;
- b) wprowadzają w życie koncentrację z naruszeniem art. 7 ust. 1 lub nie szanują decyzji podjętej zgodnie z art. 7 ust. 2;
- c) wprowadzają one w życie koncentrację uznaną decyzją zgodnie z art. 8 ust. 3 za niezgodną ze wspólnym rynkiem lub nie podejmują środków zarządkowanych decyzją zgodnie z art. 8 ust. 4.

[...]”.

Okoliczności powstania sporu

12 Okoliczności powstania niniejszego sporu zostały przedstawione w pkt 10–59 zaskarżonego wyroku w sposób następujący:

„10 W dniu 25 września 2002 r. [Vivendi Universal SA (zwana dalej »Vivendi Universal«)] postanowiła zbyć aktywa wydawnictwa, które na terenie Europy należały do jej spółki zależnej VUP.

11 Lagardère SCA złożyła ofertę nabycia tych aktywów, w skład których wchodziły udziały i aktywa umożliwiające nabycie kontroli nad VUP (zwane dalej »omawianymi aktywami«).

12 Okazało się jednak, że terminarz sprzedaży sporządzony przez [Vivendi Universal], która zamierzała dokonać sprzedaży i uzyskać cenę sprzedaży w najkrótszym możliwym terminie, nie był zgodny z terminarzem formalności niezbędnych do uzyskania uprzedniego zatwierdzenia planu odkupienia przez właściwe władze ds. konkurencji.

13 Lagardère zwróciła się zatem do [NBP] o tymczasowe wstąpienie w jej miejsce – za pośrednictwem jednej z jej spółek zależnych, powołanych w celu nabycia omawianych aktywów od VUP – które miałyby polegać na nabyciu omawianych aktywów na okres przejściowy, a następnie odsprzedaniu ich spółce Lagardère, gdy tylko plan odkupienia zostanie zatwierdzony.

14 Po tym, jak Lagardère zobowiązała się wobec NBP do poniesienia całego ryzyka związanego z transakcjami mającymi umożliwić przeprowadzenie zamierzonej koncentracji oraz pokrycia jej wszelkich szkód, NBP pismem z dnia 8 października 2002 r. zaakceptowała propozycję Lagardère.

15 Lagardère i NBP przedstawiły Komisji [...] podstawowe warunki przejęcia omawianych aktywów przez NBP, które instytucja ta zaakceptowała.

16 W dniu 14 października 2002 r. NBP i Lagardère podpisały porozumienie zatytułowane »Accords NBP/Groupe Lagardère relatifs à VUP« (porozumienia NBP/Groupe Lagardère dotyczące VUP), w którego rozdziale I, zatytułowanym »Structures d'acquisition« (struktura nabycia) (»HOLDCO«), zawarte zostały następujące postanowienia:

Wyłączny cel	Nabycie od [Vivendi Universal] na okres przejściowy i zbycie aktywów VUP [...]
Finansowanie HOLDCO przez NBP	100% ceny nabycia [omawianych] aktywów, wliczając w to ewentualną zmianę będącą efektem wykonania umowy nabycia [omawianych] aktywów od [Vivendi Universal] Środki własne w kwocie 38 500 EUR Pożyczka akcjonariuszy NBP w odniesieniu do pozostałej części transakcji
Ramy prawne transakcji	Artykuł 3 ust. 5 lit. a) rozporządzenia [...] nr 4064/89 [...]; cel – odsprzedaż Lagardère wszystkich papierów wartościowych HOLDCO

17 Następnie Lagardère przedstawiła [Vivendi Universal] swą ofertę przejęcia omawianych aktywów, przewidującą zastąpienie Lagardère przez NBP bądź jakikolwiek inny podmiot należący do tej grupy.

18 [Vivendi Universal] postanowiła przeprowadzić z Lagardère negocjacje w przedmiocie sprzedaży omawianych aktywów.

19 We wspólnym komunikacie z dnia 23 października 2002 r. Lagardère i NBP oświadczyły:

»Działając [...] za całkowitą zgodą [Vivendi Universal], NBP wzięła na wniosek [Lagardère] udział w transakcji nabycia VUP [...].

Ten udział NBP wpisuje się w ramy określone w art. 3 ust. 5 lit. a) rozporządzenia nr 4064/89 [...], który to przepis pozwala instytucji finansowej na nabycie przedsiębiorstwa w celu odsprzedaży bez konieczności uzyskania wcześniejszej zgody ze strony Komisji [...] (takiej transakcji nie uważa się za koncentrację)«.

20 W dniu 29 października 2002 r. [Vivendi Universal] zgodziła się na sprzedaż spółce Lagardère omawianych aktywów, które stanowiły aktywa księgarskie VUP w Europie i Ameryce Łacińskiej, z wyjątkiem Brazylii.

21 W dniu 3 grudnia 2002 r. Investima 10 [...], spółka w pełni zależna od Ecrinvest 4 [...], będącej z kolei spółką w pełni zależną od kontrolowanej w pełni przez NBP spółki Segex [...], podpisała na rzecz VUP promesę nabycia omawianych aktywów. Zgodnie z postanowieniami tej promesy Investima 10 zobowiązała się do zawarcia z VUP umowy nabycia omawianych aktywów (zwaną dalej »umową nabycia«), z zastrzeżeniem wykonania tej promesy przez VUP.

22 W tym samym dniu Segex i Ecrinvest 4 zawarły z Lagardère umowę sprzedaży mającą umożliwić Lagardère (za pośrednictwem Ecrinvest 4) nabycie całości kapitału zakładowego spółki Investima 10 (zwaną dalej »umową sprzedaży«).

23 Zgodnie z postanowieniami tej umowy Segex miała zbyć na rzecz Lagardère, po pierwsze, wszystkie posiadane przez Segex udziały w spółce Ecrinvest 4, oraz po drugie, dwie wierzytelności spółki Segex z rachunku bieżącego spółki Ecrinvest 4 w kwocie na dzień przeniesienia przez Segex ich własności na Lagardère.

24 W art. 3 ust. 2 lit. i) tej umowy sprzedaży wyjaśniono, że przeniesienie na Lagardère własności akcji spółki Ecrinvest 4 oraz dwóch wierzytelności spółki Segex wobec Ecrinvest 4 nie może nastąpić dopóty, dopóki Lagardère nie uzyska od właściwych władz ds. konkurencji zezwolenia na nabycie spółki Ecrinvest 4.

25 Zgodnie z art. 3 ust. 3 akapity pierwszy i drugi tej umowy sprzedaży przeniesienie na Lagardère własności omawianych aktywów w postaci kapitału będącej w ich posiadaniu spółki Investima 10 ma nastąpić najpóźniej trzydzieści dni od daty wydania decyzji zatwierdzającej zaplanowaną koncentrację lub w pierwszy dzień roboczy po upływie tych trzydziestu dni, jeśli ostatni z nich był dniem wolnym od pracy.

26 W art. 1 ust. 1 akapit drugi umowy sprzedaży podkreślone zostało, że przeniesienie na Lagardère własności akcji spółki Ecrinvest 4 nastąpi w dniu tego przeniesienia, po dopełnieniu przez Segex niezbędnych do tego przeniesienia formalności.

27 W art. 1 ust. 2 akapity drugi i czwarty oraz w art. 1 ust. 3 akapity drugi i czwarty tej samej umowy wyjaśniono zostało, że przeniesienie własności dwóch wierzytelności spółki Segex wobec spółki Ecrinvest 4 nastąpi w dniu tego przeniesienia i że, począwszy od tej daty, Lagardère wstąpi w prawa wierzyciela spółki Segex wobec spółki Ecrinvest 4.

28 Zgodnie z brzmieniem art. 3 ust. 1 akapity drugi i trzeci tej umowy sprzedaży:

»[...] przeniesienie [własności] akcji [i wierzytelności] jest wiążące, ostateczne i nieodwracalne, a data przeniesienia własności tych akcji i wierzytelności na [Lagardère] jest uzależniona od daty wydania decyzji przez właściwe władze ds. konkurencji.

Strony są zgodne co do tego, że własność akcji [i wierzytelności] nie może zostać przeniesiona przed datą tego przeniesienia i że, co za tym idzie, [Segex] nie może zbyć części lub całości tych akcji [i wierzytelności] lub wykorzystać ich jako zabezpieczenia innej transakcji, lub też wyemitować żadnych papierów wartościowych dających lub mogących dać natychmiastowy lub terminowy dostęp do kapitału Ecrinvest 4 lub prawa głosu w tej spółce; nie może ona też przyjmować zobowiązań terminowych lub warunkowych związanych z przeprowadzeniem jakiegokolwiek z ww. transakcji».

29 W załączniku 7 do tej umowy zawarta została lista decyzji zarządu spółki Investima 10, jakie muszą zostać przedstawione jej radzie nadzorczej, aby ta mogła ewentualnie skorzystać z przysługującego jej prawa weta:

»1. Zbycie, przeniesienie w jakikolwiek sposób lub podział całości lub części aktywów niekontrolowanym przez [spółkę Investima 10] podmiotom trzecim, a także wykorzystanie ich jako zabezpieczenia; wniesienie przez takie podmioty trzecie kapitału w składające się z aktywów przedsiębiorstwo lub zaciągnięcie zobowiązań terminowych lub warunkowych związanych z przeprowadzeniem jakiegokolwiek z ww. transakcji, z wyjątkiem wykonania porozumienia zawartego przez [spółkę Investima 10] w dniu podpisania niniejszej umowy.

Powoływanie organów statutowych składającego się ze zbywanych aktywów przedsiębiorstwa.

Wykonanie umów w przedmiocie dostosowania cen i gwarancji aktywów i pasywów określonych w [umowie nabycia].

Wykonanie wszelkich praw pierwokupu, promes kupna lub sprzedaży, wyjścia z inwestycji i im podobnych, mających za przedmiot udziały i określonych w [umowie nabycia].

Wypłata zaliczek na poczet dywidendy».

30 W artykule 2 ust. 1 i 2 umowy sprzedaży strony zawarły porozumienie w przedmiocie ceny łącznego zbycia akcji i ceny zbycia dwóch wierzytelności. Zgodnie z tymi postanowieniami Lagardère zapłaciła spółce Segex w dniu 3 grudnia 2002 r. cenę tych akcji i dwóch wierzytelności.

31 Segex udzieliła spółce Ecrinvest 4 pożyczek z rachunku bieżącego w zamian za udzielenie przez Ecrinvest 4 odpowiadających im pożyczek na rzecz spółki Investima 10, tak aby ta ostatnia mogła nabyć omawiane aktywa w przypadku skorzystania przez VUP z promesy ich nabycia złożonej przez tę spółkę.

32 Lagardère zobowiązała się do pokrycia wszelkich szkód, jakie Segex, Ecrinvest 4 i Investima 10 mogłyby ponieść wskutek wykonania tej umowy sprzedaży, z wyjątkiem przypadków oszustwa lub rażącego niedbalstwa.

33 Lagardère zleciła bankowi Crédit agricole Indosuez SA ustanowienie na rzecz spółki Segex płatnej na pierwsze żądanie gwarancji jej zobowiązań wobec spółki Segex. Lagardère zobowiązała się do przelania Crédit agricole Indosuez całej kwoty gwarancji, której uruchomienia można było zażądać od tej instytucji finansowej.

34 Lagardère zaciągnęła wreszcie wraz ze spółką Investima 10 zobowiązanie solidarne zabezpieczające zapłatę przez tę ostatnią spółkę czynszu podmiotowi wynajmującemu spółce VUP budynek mający pomieścić większość jej działalności wydawniczej.

35 W dniu 10 grudnia 2002 r. przedstawiony został Komisji plan zgłoszenia odkupienia omawianych aktywów przez Lagardère.

- 36 W dniu 20 grudnia 2002 r. VUP skorzystała z promesy nabycia złożonej przez spółkę Investima 10 i w tym samym dniu spółka ta zawarła z VUP umowę sprzedaży omawianych aktywów.
- 37 W dniu 14 kwietnia 2003 r. Lagardère zgłosiła Komisji plan przejęcia omawianych aktywów, postępując zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia nr 4064/89.
- 38 Zgodnie z art. 4 ust. 3 tego rozporządzenia zgłoszenie to zostało podane do wiadomości w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* z dnia 17 kwietnia 2003 r. (Dz.U. C 92, s. 9) w następujący sposób:
- »1 W dniu 14 kwietnia 2003 r. został zgłoszony Komisji, zgodnie z art. 4 rozporządzenia [nr 4064/89], plan koncentracji, w ramach którego [Lagardère] przejmuje, w rozumieniu art. 3 ust. 1 [lit.] b) tego rozporządzenia, w drodze zakupu akcji kontrolę nad całością przedsiębiorstwa [VUP France], kontrolowanego przez spółkę Investima 10, która to spółka jest z kolei kontrolowana przez [NBP].
- [...]«.
- 39 Decyzją z dnia 5 czerwca 2003 r., która została podana do wiadomości w *Dzienniku Urzędowym* z dnia 12 czerwca 2003 r. (Dz.U. C 137, s. 14 [...]), Komisja, stwierdziwszy, że zgłoszony plan koncentracji wzbudza poważne wątpliwości co do zgodności ze wspólnym rynkiem, rozpoczęła pogłębioną kontrolę tej transakcji na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c) rozporządzenia nr 4064/89.
- 40 W motywach 6–8 [tej] decyzji [...] Komisja stwierdziła, co następuje:
- »6. Struktura zastosowana przez Lagardère przy nabywaniu [omawianych aktywów] miała za cel uczynienie zadość jednemu z wymogów zbywającego, polegającemu na uzyskaniu możliwości jak najszybszego przeprowadzenia transakcji i otrzymania zapłaty ceny. Aby zatem uwzględnić tę potrzebę szybkiego przeprowadzenia transakcji, Lagardère zwróciła się do [NBP] o wzięcie udziału w procesie nabycia [omawianych aktywów].
7. W dniu 3 grudnia 2002 r. [NBP] zawarła ze spółką Lagardère wiążącą umowę sprzedaży dającą Lagardère (za pośrednictwem spółki Ecrinvest 4) możliwość, po zatwierdzeniu operacji przez Komisję, nabycia całości kapitału spółki Investima 10, która to spółka posiadała [omawiane aktywa]. Lagardère natychmiast zapłaciła w tym samym dniu z góry cenę nabycia tych papierów wartościowych spółce Segex, która była posiadaczem wszystkich akcji składających się na kapitał spółki Ecrinvest 4.
8. Koncentracja ta stanowi zatem przejęcie wyłącznej kontroli w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 4064/89 [...]«.
- 41 Komisja w zastosowaniu art. 11 ust.1 rozporządzenia nr 4064/89 skierowała do spółki Lagardère żądanie udzielenia informacji. Ponieważ nie wszystkie informacje zostały udzielone w wyznaczonym na to terminie, Komisja w dniach 16 czerwca i 8 sierpnia 2003 r. wydała dwie decyzje wymagające udzielenia informacji na podstawie art. 11 ust. 5 rozporządzenia nr 4064/89.
- 42 Bieg wyznaczonego Komisji w art. 10 ust. 3 rozporządzenia nr 4064/89 liczonego od daty wszczęcia pogłębionej kontroli czteromiesięcznego terminu na stwierdzenie ewentualnej niezgodności koncentracji ze wspólnym rynkiem na podstawie art. 8 ust. 3 tego rozporządzenia został, zgodnie z art. 10 ust. 4 tego samego rozporządzenia, dwukrotnie zawieszony.
- 43 Z pism stron wynika, że z dniem 14 października 2003 r. Investima 10 została przekształcona w spółkę Éditis SA [zwaną dalej »Éditis«].

- 44 W dniu 27 października 2003 r. Komisja wystosowała do Lagardère pismo w sprawie przedstawienia zarzutów, sygnalizując problemy w dziedzinie konkurencji, jakie stwarza zgłoszona koncentracja. W dniu 17 listopada tego samego roku Lagardère udzieliła odpowiedzi na to pismo.
- 45 Następnie, w dniu 2 grudnia 2003 r., Lagardère przedstawiła Komisji propozycję, na którą składał się szereg środków naprawczych w formie zobowiązań do odsprzedaży omawianych aktywów.
- 46 W dniu 22 grudnia 2003 r. komitet doradczy ds. koncentracji przedsiębiorstw wydał jednogłośnie pozytywną opinię w przedmiocie przedstawionego w zastosowaniu art. 19 ust. 3 rozporządzenia nr 4064/89 projektu decyzji zatwierdzającej warunkowo zgłoszoną Komisji koncentrację.
- 47 W drodze [spornej] decyzji wydanej na podstawie art. 8 ust. 2 rozporządzenia nr 4064/89 Komisja zatwierdziła zgłoszoną koncentrację [...] pod warunkiem całkowitego wypełnienia przez Lagardère zobowiązań wymienionych w załączniku II do tej decyzji.
- 48 W [spornej] decyzji Komisja podniosła, że VUP i [Hachette Livre SA (zwana dalej »Hachette«), kontrolowana przez Lagardère,] są jedynymi na rynku wydawnictw francuskojęzycznych grupami zdolnymi zapewnić sobie samodzielną ścieżkę rozwoju ze względu na to, że poza działalnością wydawniczą prowadzą one także całościową działalność polegającą na wprowadzaniu wydawnictw na rynek (obieg i dystrybucja), a także oferują między innymi swoje własne kolekcje książek kieszonkowych. Wszystkie inne grupy na tym rynku są mniej lub bardziej uzależnione od VUP lub Hachette w odniesieniu do pewnych dziedzin ich działalności, a w szczególności w odniesieniu do wprowadzania swych wydawnictw na rynek. Zgłoszona koncentracja, poprzez połączenie działań dwóch największych przedsiębiorstw na rynku wydawnictw francuskojęzycznych, będzie miała zatem antykonkurencyjne skutki horyzontalne, wertykalne i konglomeracyjne.
- 49 Komisja doszła do wniosku, że w braku środków zaradczych [rozpatrywana] koncentracja doprowadziłaby do stworzenia lub umocnienia pozycji dominujących, co pociągnęłoby za sobą znaczące utrudnienie skutecznej konkurencji na szeregu rynków sektorowych.
- 50 W myśl przyjętych zobowiązań Lagardère miała odsprzedać wszystkie omawiane aktywa (zwane dalej »odsprzedawanymi aktywami«) z wyjątkiem następujących [...]:
- [...]
- 51 Odsprzedawane aktywa stanowiły w przybliżeniu 60–70% światowego obrotu VUP i 70–80% obrotu uzyskanego przez VUP na rynkach francuskojęzycznych, których dotyczyła [rozpatrywana] koncentracja.
- 52 W [spornej] decyzji Komisja uznała, że zaproponowane przez Lagardère zobowiązania wyeliminują niemal całkowicie horyzontalne nakładanie się działalności stron [rozpatrywanej] koncentracji na wszystkich rynkach francuskojęzycznych, na których koncentracja ta prowadziłaby do stworzenia lub umocnienia pozycji dominującej, z wyjątkiem referencyjnego rynku książek, w przypadku którego wartość zbywanej przez Lagardère inwestycji przekraczała wartość pierwotnego udziału w rynku spółki Hachette [...].
- 53 Komisja uznała również, że w przypadku sprzedaży na rzecz pojedynczego nabywcy zaproponowane przez Lagardère zobowiązania wyeliminują przeważającą część analizowanych w [spornej] decyzji skutków pionowych lub konglomeracyjnych, wynikających między innymi z ogólnego rozmiaru powstałej w wyniku koncentracji jednostki w sektorze wydawnictw francuskojęzycznych, w szczególności w zakresie dotyczącym obiegu i dystrybucji książek i przyczyniających się do stworzenia lub umocnienia pozycji dominujących na rozpatrywanych rynkach.

- 54 Instytucja ta wyciągnęła więc wniosek, że w świetle zobowiązań zaproponowanych przez Lagardère [rozpatrywana] koncentracja nie stworzy ani nie umocni pozycji dominującej zajmowanej przez powstałe wskutek połączenia przedsiębiorstwo na wspólnym rynku.
- 55 Z tego względu Komisja zdecydowała, że, z zastrzeżeniem spełnienia zobowiązań zaproponowanych przez Lagardère zgodnie z art. 2 ust. 2 i z art. 8 ust. 2 rozporządzenia nr 4064/89, przejęcie przez Lagardère wyłącznej kontroli zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia nad [omawianymi] aktywami jest zgodne ze wspólnym rynkiem oraz z Porozumieniem o Europejskim Obszarze Gospodarczym [z dnia 2 maja 1992 r. (Dz.U. 1994, L 1, s. 3)].
- 56 Streszczenie [spornej] decyzji zostało w zastosowaniu art. 20 ust. 1 rozporządzenia nr 4064/89 opublikowane w Dzienniku Urzędowym z dnia 28 kwietnia 2004 r.
- 57 Lagardère skontaktowała się z szeregiem przedsiębiorstw – w tym także ze skarżącą – potencjalnie zainteresowanych nabyciem odsprzedawanych aktywów. Skarżąca wyraziła swoje zainteresowanie tą transakcją.
- 58 W dniu 28 maja 2004 r. Lagardère i Wendel Investissement [...] zawarły wstępne porozumienie w przedmiocie nabycia odsprzedawanych aktywów.
- 59 Pismem z dnia 4 czerwca 2004 r. Lagardère zwróciła się do Komisji o zatwierdzenie spółki Wendel [Investissement] jako nabywcy odsprzedawanych aktywów”.
- 13 Faksem z dnia 27 sierpnia 2004 r. Komisja przekazała do wiadomości spółki Odile Jacob – w odpowiedzi na jej prośbę – decyzję z dnia 30 lipca 2004 r. w przedmiocie zatwierdzenia spółki Wendel Investissement jako nabywcy odsprzedawanych aktywów.
- 14 Przeniesienie na Wendel Investissement własności odsprzedawanych aktywów, określonych mianem „Nouvel Editis”, nastąpiło w dniu 30 września 2004 r.
- 15 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 8 listopada 2004 r. skarżąca w pierwszej instancji wniosła skargę o stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 30 lipca 2004 r.
- 16 Wyrokiem z dnia 13 września 2010 r. w sprawie T-452/04 Éditions Jacob przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-4713, Sąd stwierdził nieważność tej decyzji.
- 17 Wyrokiem z dnia 9 czerwca 2010 r. w sprawie T-237/05 Éditions Jacob przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-2245, Sąd stwierdził nieważność decyzji Komisji D (2005) 3286 z dnia 7 kwietnia 2005 r. oddalającej wniosek skarżącej zmierzający do uzyskania, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145, s. 43), dostępu do pewnych dokumentów dotyczących postępowania w sprawie kontroli rozpatrywanej koncentracji.
- 18 Wyrokiem z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie C-404/10 P Komisja przeciwko Éditions Odile Jacob, Trybunał uchylił ww. wyrok Sądu z dnia 9 czerwca 2010 r. w sprawie Éditions Jacob przeciwko Komisji i oddalił wniesioną do Sądu skargę o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji z dnia 7 kwietnia 2005 r.

Postępowanie przed Sądem

- 19 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 8 lipca 2004 r. Odile Jacob wniosła skargę o stwierdzenie nieważności spornej decyzji.

20 Swe żądanie stwierdzenia nieważności oparła na siedmiu zarzutach, które Sąd w całości odrzucił.

Żądania stron

21 W swoim odwołaniu Odile Jacob wnosi do Trybunału o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku oraz
- obciążenie Komisji kosztami postępowania, w tym kosztami, jakimi obciążono Odile Jacob w pierwszej instancji, a także kosztami poniesionymi przez nią w związku z niniejszym odwołaniem.

22 W swoim odwołaniu Komisja wnosi do Trybunału o:

- odrzucenie odwołania jako niedopuszczalnego, a w każdym razie oddalenie jako bezzasadnego, oraz
- obciążenie wnoszącej odwołanie kosztami postępowania.

23 Lagardère wnosi do Trybunału o:

- odrzucenie odwołania jako niedopuszczalnego, a w każdym razie oddalenie jako bezzasadnego, oraz
- obciążenie wnoszącej odwołanie kosztami postępowania.

W przedmiocie odwołania

24 Odile Jacob opiera swe odwołanie na czterech zarzutach. Pierwszy z nich jest oparty na naruszeniu prawa przy dokonywaniu oceny pojęcia koncentracji i kwalifikacji prawnej transakcji przeniesienia aktywów, w drodze której omawiane aktywa zostały zbyte na rzecz NBP. Zarzut drugi dotyczy naruszenia prawa ze względu na to, że Sąd nie wyciągnął konsekwencji prawnych z popełnionych przez Komisję uchybień proceduralnych. Zarzut trzeci dotyczy naruszenia prawa ze względu na to, że Sąd nie wyciągnął konsekwencji prawnych z braku uzasadnienia. Zarzut czwarty dotyczy nieuwzględnienia kryteriów mających znaczenie dla oceny tego, czy doszło do umocnienia pozycji dominującej, oraz tego, czy zatwierdzone zobowiązania są odpowiednie w stosunku do zamierzonego celu.

25 Ponieważ dwa pierwsze zarzuty wiążą się ze sobą, należy je przeanalizować łącznie.

W przedmiocie zarzutów pierwszego i drugiego, dotyczących naruszenia prawa przez Sąd, po pierwsze, przy dokonywaniu oceny pojęcia koncentracji i kwalifikacji prawnej transakcji przeniesienia aktywów, i po drugie, ze względu na to, że nie wyciągnął on konsekwencji prawnych z popełnionych przez Komisję uchybień proceduralnych

Argumentacja stron

26 Odile Jacob w swym pierwszym zarzucie podnosi, że dokonując oceny rozpatrywanej transakcji przeniesienia aktywów w oderwaniu od konstrukcji prawnej, która doprowadziła do przejęcia przez Lagardère kontroli nad omawianymi aktywami, Sąd nie wziął pod uwagę ogólnego celu kontroli koncentracji, jakim jest zrozumienie realiów gospodarczych leżących u podstaw wszystkich transakcji prawnych. Zdaniem spółki Odile Jacob Sąd nie przeanalizował wszystkich transakcji, w tym także tej polegającej na powierzeniu aktywów przedsiębiorstwa czasowemu nabywcy na podstawie umowy przewidującej mającą nastąpić w przyszłości odsprzedaż działalności nabywcy końcowemu,

zmierzającej docelowo do przejęcia przez tego nabywcę końcowego – w niniejszym przypadku przez Lagardère – kontroli nad całością lub częścią zbywanych aktywów. Ustanowiony w art. 3 ust. 5 rozporządzenia nr 4064/89 wyjątek należy interpretować ściśle.

- 27 Odile Jacob zarzuca Sądowi, że ten zezwolił na stworzenie w drodze umowy „transakcji składowania” umożliwiającej uniknięcie kontroli koncentracji. Zdaniem wnoszącej odwołanie jednostka ta nie jest niezależna ze względu na to, że znajduje się ona pod decydującym wpływem spółki Lagardère, a jej kierownictwo posiada ograniczoną swobodę przy zawieraniu umów. Ta umowa sprzedaży, nakładająca kosztem akcjonariuszy i zarządu nowej jednostki obowiązki wobec spółki Lagardère, pozbawia jej strony niezależności.
- 28 Komisja i Lagardère podnoszą, że zarzut ten jest pozbawiony znaczenia, ponieważ przedmiotem spornej decyzji nie było zbadanie okoliczności faktycznych, które zaszły począwszy od grudnia 2002 r., lecz zbadanie zgodności ze wspólnym rynkiem transakcji zgłoszonej w dniu 14 kwietnia 2003 r. w związku z przejęciem kontroli nad aktywami VUP. Z tego względu zaklasyfikowanie umowy o przeniesieniu aktywów i skutki takiego zaklasyfikowania pozostają bez wpływu na zgodność z prawem spornej decyzji zatwierdzającej tę transakcję z zastrzeżeniem zobowiązań i są od niej niezależne.
- 29 W swym drugim zarzucie Odile Jacob podnosi, że Sąd w zaskarżonym wyroku dopuścił się naruszenia prawa ze względu na to, iż zamiast cofnąć sporną decyzję, zezwolił na ukaranie braku zgłoszenia koncentracji w określonych w art. 4 ust. 1 rozporządzenia nr 4064/89 terminach jedynie grzywną. Zdaniem wnoszącej odwołanie taka kara pieniężna ma jedynie zastosowanie do przedsiębiorstw, a w żadnym przypadku nie można jej nałożyć ze względu na popełnienie uchybień proceduralnych przez samą Komisję. Zgłoszenie zostało dokonane w dniu 14 kwietnia 2003 r., czyli ponad cztery miesiące po podpisaniu umowy sprzedaży, efektem czego transakcja ta została przeprowadzona przedwcześnie, z naruszeniem przepisów rozporządzenia nr 4064/89.
- 30 Zdaniem wnoszącej odwołanie Sąd nie wyciągnął konsekwencji z tych uchybień proceduralnych i, co za tym idzie, zatwierdził obejście prawa porównywalne z nadużyciem prawa przez Komisję, co jest sprzeczne zarówno z zakresem stosowania, jak i z celem rozporządzenia nr 4064/89. Nieprzestrzeganie wyznaczonych terminów spowodowało, że kontrola rozpatrywanej koncentracji nie została przeprowadzona na czas, termin na jej zbadanie został w sztuczny sposób zawieszony, a sprzedawca natychmiast otrzymał zapłatę ceny, efektem czego Lagardère uzyskała przewagę nad swymi konkurentami.
- 31 Zdaniem Komisji zarzut drugi jest zarówno pozbawiony znaczenia dla sprawy, jak i bezpodstawny.
- 32 Zdaniem Komisji Odile Jacob nie wykazała, w jaki sposób rzekome uchybienia proceduralne mogły mieć wpływ na ważność spornej decyzji. W rozporządzeniu nr 4064/89 nie ma niczego, co pozwoliłoby Komisji na uznanie tej koncentracji za niezgodną ze wspólnym rynkiem jako konsekwencji rzekomego uchybienia proceduralnego, niezależnie od tego, czy miałyby się go dopuścić ta instytucja, czy też strona zgłaszająca.

Ocena Trybunału

- 33 Należy podnieść, że w pkt 162 zaskarżonego wyroku Sąd stwierdził, iż kwalifikacja transakcji przeniesienia omawianych aktywów pozostaje w każdym razie bez wpływu na zgodność spornej decyzji z prawem.

- 34 W pkt 164 zaskarżonego wyroku Sąd wyciągnął wniosek, że w każdym razie – nawet przy założeniu, iż ta transakcja przeniesienia aktywów miałyby umożliwić spółce Lagardère przejście od grudnia 2002 r. całkowitej lub wspólnej z NBP kontroli nad omawianymi aktywami – okoliczność taka jest bez wpływu na zgodność spornej decyzji z prawem, i oddalił ten zarzut jako pozbawiony znaczenia dla sprawy.
- 35 Wyciągając taki wniosek, Sąd nie naruszył prawa.
- 36 Wnosząc swą skargę, Odile Jacob żądała bowiem jedynie stwierdzenia nieważności spornej decyzji, w której Komisja uznała rozpatrywaną koncentrację za zgodną ze wspólnym rynkiem.
- 37 Nawet przy założeniu, że przeprowadzone w grudniu 2002 r. transakcje umożliwiłyby spółce Lagardère przejście już w tym okresie całkowitej lub wspólnej z NBP kontroli omawianych aktywów, okoliczność ta nie skutkowałaby niczym innym poza stwierdzeniem opóźnienia w zgłoszeniu rozpatrywanej koncentracji lub, ewentualnie, jak podniósł Sąd w pkt 154 zaskarżonego wyroku, stwierdzeniem przedwczesnego i niezatwierdzonego na gruncie rozporządzenia nr 4064/89 przeprowadzenia tej transakcji.
- 38 Choć bowiem stwierdzenia takie mogłyby pociągnąć za sobą nałożenie przewidzianych w tym rozporządzeniu kar, a w szczególności nałożenie grzywien zgodnie z art. 14 ust. 1 lit. a) lub z art. 14 ust. 2 rozporządzenia nr 4064/89, nie mogą one skutkować stwierdzeniem nieważności zaskarżonej decyzji ze względu na to, iż pozostają bez wpływu na zgodność rozpatrywanej koncentracji ze wspólnym rynkiem.
- 39 Należy bowiem przypomnieć, że zgodnie z art. 7 ust. 5 rozporządzenia nr 4064/89 ważność każdej transakcji zawartej przed dokonaniem zgłoszenia i przed uznaniem jej za zgodną ze wspólnym rynkiem uzależniona jest od decyzji wydawanej przez Komisję po przeprowadzeniu badania zgłoszenia lub też postępowania w przedmiocie jego szczegółowego badania. Z pkt 47 zaskarżonego wyroku wynika zaś, że w spornej decyzji Komisja zatwierdziła rozpatrywaną koncentrację pod pewnymi warunkami.
- 40 Badanie, czy Lagardère przejęła w drodze rozpatrywanej transakcji przeniesienia całkowitą lub wspólną z NBP kontrolę omawianych aktywów, nie było zatem konieczne, aby Sąd mógł wydać rozstrzygnięcie w przedmiocie zgodności spornej decyzji z prawem. Stwierdzenia Sądu w tym względzie należy zatem uznać za poczynione tytułem uzupełniającym.
- 41 Należy dodać, że wszystkie podniesione przez wnoszącą odwołanie zarzuty i argumenty dotyczące ewentualnych skutków transakcji przeniesienia aktywów są zatem pozbawione znaczenia dla sprawy.
- 42 Należy zatem oddalić zarzut pierwszy jako pozbawiony znaczenia dla sprawy, a zarzut drugi jako bezzasadny.

W przedmiocie zarzutu trzeciego, dotyczącego naruszenia prawa, jakiego dopuścił się Sąd ze względu na to, że nie wyciągnął konsekwencji prawnych z braku uzasadnienia spornej decyzji

Argumentacja stron

- 43 Zdaniem spółki Odile Jacob Sąd powinien był obłożyć sporną decyzję sankcją ze względu na brak jej uzasadnienia w zakresie dotyczącym kwalifikacji transakcji przeniesienia aktywów.
- 44 Zdaniem spółki Odile Jacob Sąd, usprawiedliwiając brak jakiegokolwiek obowiązku uzasadnienia w zakresie dotyczącym zastosowania przez Komisję wyjątku od bezwzględnie obowiązujących przepisów rozporządzenia nr 4064/89, umożliwił naruszenie zasad równości i pewności prawa.

Lagardère znalazła się bowiem w sytuacji bardziej korzystnej niż ta, w której znaleźli się jej uczestniczący w sprzedaży omawianych aktywów konkurenci, efektem czego została naruszona zasada równości uczestników procedury sprzedaży tych aktywów. Komisja nie mogła, nie naruszając zasad pewności prawa i ochrony uzasadnionych oczekiwań, w nieuzasadniony sposób odejść od swej dotychczasowej praktyki decyzyjnej w dziedzinie kontroli koncentracji.

- 45 Komisja podnosi, że Odile Jacob w żaden sposób nie wskazała powodów, dla których sporna decyzja i zaskarżony wyrok są niedostatecznie uzasadnione w zakresie dotyczącym transakcji przeniesienia aktywów. W każdym razie Komisja podnosi, że kwestie dotyczące kwalifikacji tego przeniesienia pozostają bez wpływu na sentencję spornej decyzji. Niezależnie od kwalifikacji tej transakcji przeniesienia aktywów nie ma wątpliwości co do tego, że rozpatrywana koncentracja w postaci takiej, jaka została zgłoszona w dniu 14 kwietnia 2003 r., jest właśnie koncentracją i że zatem Komisja nie miała obowiązku wydawać rozstrzygnięcia w przedmiocie tej transakcji przeniesienia aktywów jako takiej i uzasadniać swego stanowiska. Pozostała część uzasadnienia została przedstawiona przez Sąd tytułem uzupełnienia i nie może posłużyć do skutecznego zakwestionowania uzasadnienia zaskarżonego wyroku jako całości.

Ocena Trybunału

- 46 Odile Jacob, twierdząc, że Sąd powinien był obłożyć sporną decyzję sankcją ze względu na brak jej uzasadnienia w zakresie kwalifikacji transakcji przeniesienia aktywów, opiera się w swym rozumowaniu na przesłance, zgodnie z którą kwalifikacja tej transakcji ma wpływ na ważność spornej decyzji z prawem.
- 47 Z pkt 37–40 niniejszego wyroku wynika zaś, że kwalifikacja transakcji przeniesienia aktywów pozostaje bez wpływu na ważność tej decyzji z prawem.
- 48 W każdym razie zgodnie z utrwalonym orzecznictwem przy sporządzaniu danego aktu prawnego instytucje Unii Europejskiej nie muszą odnosić się w nim do oczywiście drugoplanowych kwestii ani uprzedzać możliwych zastrzeżeń. Stopień szczegółowości uzasadnienia decyzji musi być proporcjonalny w stosunku do rzeczywistych możliwości, warunków technicznych i terminu, w jakim ma być ono przedstawione. Komisja nie uchybia również obowiązkowi uzasadnienia, jeśli w ramach wykonywania swoich uprawnień w zakresie kontroli koncentracji nie umieści w swojej decyzji oceny niektórych aspektów koncentracji, które według niej w oczywisty sposób nie mają związku ze sprawą, są pozbawione jakiegokolwiek znaczenia lub mają znaczenie ewidentnie drugorzędne dla oceny koncentracji (zob. wyrok z dnia 10 lipca 2008 r. w sprawie C-413/06 P Bertelsmann i Sony Corporation of America przeciwko Impali, Zb.Orz. s. I-4951, pkt 167 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 49 Wymóg uzasadnienia decyzji Komisji uznającej koncentrację za zgodną ze wspólnym rynkiem zgodnie z art. 8 ust. 2 rozporządzenia nr 4064/89 jest spełniony, jeśli decyzja przedstawia jasno powody, dla których Komisja uważa, że dana koncentracja, ewentualnie po niezbędnych zmianach przeprowadzonych przez uczestniczące w niej przedsiębiorstwa, nie stworzy ani nie umocni istniejącej pozycji dominującej, w wyniku czego znacząco utrudniona byłaby skuteczna konkurencja na wspólnym rynku lub jego znaczącej części (zob. ww. wyrok w sprawie Bertelsmann i Sony Corporation of America przeciwko Impali, pkt 168).
- 50 W tych okolicznościach z pkt 234–240 zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd, opierając się na motywach 6, 7 i 989–1003 spornej decyzji, zbadał uzasadnienie spornej decyzji i uznał je za wystarczające.
- 51 Mając na uwadze powyższe rozważania, trzeci zarzut należy oddalić jako bezzasadny.

W przedmiocie zarzutu czwartego, dotyczącego nieuwzględnienia kryteriów mających znaczenie dla oceny tego, czy doszło do umocnienia pozycji dominującej, oraz tego, czy zatwierdzone zobowiązania są odpowiednie w stosunku do zamierzonego celu

Argumentacja stron

52 Zarzut czwarty, dotyczący rzekomych naruszeń prawa przy dokonywaniu analizy rozpatrywanej koncentracji, dzieli się na dwie części.

– W przedmiocie części pierwszej zarzutu czwartego

53 Odile Jacob podnosi, że Sąd, uznając, iż kwestia podziału spółki Éditis jest bez znaczenia dla oceny zgodności rozpatrywanej koncentracji ze wspólnym rynkiem, nie docenił znaczenia stworzenia lub umocnienia pozycji dominującej na rozpatrywanym rynku. W przypadku podziału jednego z dwóch przedsiębiorstw, które tworzą niedominujący na rynku duopol, Sąd nie mógł co do zasady wykluczyć tego, że osłabienie jednego z tych dwóch działających na tym rynku konkurentów może doprowadzić do stworzenia lub umocnienia pozycji dominującej tego drugiego konkurenta. Sąd powinien był zatem wziąć pod uwagę skutki podziału spółki Éditis dla utworzenia pozycji dominującej.

54 Zdaniem Komisji Sąd w żaden sposób nie ustanowił zasady prawnej, zgodnie z którą co do zasady należy wykluczyć, że osłabienie jednego z dwóch konkurentów prowadzi do stworzenia pozycji dominującej. Sąd przypomniał jedynie, że istotnym kryterium jest stworzenie lub umocnienie pozycji dominującej i że pojęcie podziału, którego użycie było zbyt wąskie, nie jest samo w sobie kryterium wystarczającym do ustalenia tego, czy doszło do stworzenia lub umocnienia pozycji dominującej, które to zjawiska są sumą pewnej ilości elementów składowych. Sąd słusznie zatem przeanalizował zdolność spółki Éditis do wywierania presji konkurencyjnej już po zbyciu odsprzedawanych aktywów.

55 Zdaniem spółki Lagardère przy dokonywaniu oceny pozycji dominującej niemożliwe jest uwzględnienie skutków podziału składającego się z aktywów przedsiębiorstwa powstałego w efekcie przyjętych zobowiązań. Na pierwszym etapie Komisja powinna ocenić, czy zgłoszona koncentracja stwarza lub umacnia pozycję dominującą mogącą ograniczać konkurencję. Na tym etapie nie bierze się pod uwagę zaproponowanych przez strony zobowiązań, a zgłoszona koncentracja jest oceniana jako całość. Dopiero później, na drugim lub trzecim etapie, Komisja bada, czy dzięki tym zobowiązaniom możliwe będzie rozwiązanie stwierdzonych problemów natury konkurencyjnej i czy rzeczywiście wywiązano się z tych zobowiązań. Podział składającego się z aktywów przedsiębiorstwa jest więc konsekwencją przeprowadzenia analizy zobowiązań i jest zatem bez znaczenia na etapie oceny potencjalnej pozycji dominującej.

– W przedmiocie części drugiej zarzutu czwartego

56 Jeśli chodzi o to, czy zobowiązania, dzięki którym warunkowe zatwierdzenie rozpatrywanej koncentracji stało się możliwe, są odpowiednie w stosunku do zamierzonego celu, Odile Jacob twierdzi, po pierwsze, że Sąd nie wziął pod uwagę konieczności przywrócenia i rozwoju rzeczywistej konkurencji. Zdaniem tej spółki Sąd dopuścił się naruszenia prawa, ponieważ nie zwrócił uwagi na to, że z brzmienia zobowiązań wynikała alternatywa między zachowaniem „lub” rozwojem konkurencji. Zdaniem wnoszącej odwołanie te dwa warunki muszą być spełnione kumulatywnie, jak wynika z motywu 13 rozporządzenia nr 4064/89. Stopień rzeczywistej konkurencji na wspólnym rynku nie tylko nie może być niższy od tego, który istniał przed koncentracją; struktura rynku winna również umożliwić rzeczywiste zwiększenie tej konkurencji w krótkim czasie.

- 57 Po drugie, zdaniem wnoszącej odwołanie Sąd nie ocenił w słuszny sposób, czy podmiot nabywający odsprzedawane aktywa jest rzeczywiście w stanie zachować rzeczywistą konkurencję na rynku. Zdaniem spółki Odile Jacob nabywca finansowy, pozbawiony doświadczenia na rozpatrywanym rynku i którego skład personelu może ulec zmianie, nie jest w stanie zachować i rozwijać konkurencji w zakresie rozpatrywanej działalności wydawniczej. Éditis zostaje zatem strukturalnie osłabiona i Sąd, nie karząc Komisji za to, że ta nie postawiła odpowiednich wymogów owemu nabywcy, dopuścił się naruszenia prawa mogącego podważyć zgodność rozpatrywanej koncentracji z prawem.
- 58 Jeśli chodzi o skuteczność zobowiązań, strona wnosząca odwołanie podnosi, że Sąd w zaskarżonym wyroku w sposób prawidłowy przeanalizował konsekwencje związane ze skutkami konglomeracyjnymi i portfelowymi, ale nie zweryfikował, czy zobowiązania zaproponowane przez Lagardère były odpowiednie pod względem prawnym. Sąd zatwierdził zatem „fragmentaryczne” podejście obejmujące jedynie ocenę nakładania się rynków, bez uwzględnienia w bardziej globalny sposób skutków transakcji na wszystkich właściwych rynkach, jak to uczynił Trybunał w ww. wyroku w sprawie Bertelsmann i Sony Corporation of America przeciwko Impali.
- 59 Zdaniem Komisji wnosząca odwołanie opiera zarzut czwarty na błędnej przesłance. W obwieszczeniu Komisji w sprawie środków zaradczych dopuszczalnych na mocy rozporządzenia Rady (EWG) nr 4064/89 i rozporządzenia Komisji (WE) nr 447/98 (Dz.U. 2001, C 68, s. 3, zwanym dalej „komunikatem w sprawie środków zaradczych”) mowa jest jedynie o „przywróceniu” i „zachowywaniu” konkurencji w kontekście tego, że środki te muszą być w stanie zapewnić zachowanie albo przywrócenie takiego stopnia konkurencji, jaki istniał przed koncentracją. Komisja stoi na stanowisku, że w żadnym razie nie chodzi tu jednak o poprawę tego poziomu konkurencji w duchu inżynierii rynkowej czy planowania gospodarczego.
- 60 Jeśli chodzi o tę zdolność nabywcy odsprzedawanych aktywów, Komisja podnosi, że argument ów sprowadza się w rzeczywistości do zakwestionowania dokonanej przez Sąd analizy okoliczności faktycznych. Potencjalny konkurent jest w każdym razie jedynie podmiotem, który nie zaistniał jeszcze jako konkurent na danym rynku, ale posiada środki i motywację, aby się tam dostać. W niniejszym przypadku zaś Éditis jest niezależnym przedsiębiorstwem posiadającym wszelkie aktywa konieczne do bycia konkurentem na rozpatrywanym rynku, czyli około 80% omawianych aktywów; dysponuje ona również infrastrukturą zarządczą i logistyczną. Sąd słusznie uznał, że nabywca finansowy wcale nie musi być pozbawiony wymaganego doświadczenia, ponieważ zawsze może się on oprzeć na zatrudnionym już kierownictwie spółki Éditis.
- 61 Tytułem ewentualnym Komisja podnosi, że rozpatrywana tu sytuacja różni się wyraźnie od sytuacji, w których nabywca początkowy jest wybierany przez Komisję. W tym drugim przypadku chodzi o sytuacje, w których zbywane aktywa nie stanowią jako takie podmiotu gospodarczego zdolnego do utrzymania się na rynku, lecz tym niemniej mogą stać się takim podmiotem w zależności od tego, kto jest ich nabywcą. Sytuacja taka nie zachodzi zaś w przypadku rozpatrywanej koncentracji, ponieważ Éditis jest podmiotem gospodarczym zdolnym do utrzymania się na rynku, prowadzącym działalność na rozpatrywanych rynkach i dysponującym wszelkimi zasobami koniecznymi do konkurowania ze spółką Lagardère. Zdaniem Komisji podniesiony przez Odile Jacob argument dotyczący szczególnego charakteru niedominującego na rynku duopolu jest pozbawiony znaczenia dla sprawy ze względu na to, że taka okoliczność nie należy do kryteriów wyboru nabywcy końcowego przedstawionych w komunikacie w sprawie środków zaradczych.
- 62 Jeśli chodzi o to, czy zobowiązania zaproponowane przez Lagardère były odpowiednie pod względem prawnym, Komisja podkreśla okoliczność, że bardzo ograniczony zakres uprzednio posiadanych przez VUP aktywów w postaci znaków towarowych i pozycji rynkowych, zachowanych przez Lagardère w następstwie zobowiązań, wyklucza sytuację, w której skumulowanie tych pozycji z pozycjami zajmowanymi przez Lagardère przed rozpatrywaną koncentracją pociągnie za sobą skutki konglomeracyjne i portfelowe. Zakres posiadanych przez Lagardère przed koncentracją aktywów w postaci znaków towarowych oraz pozycji na różnego rodzaju rynkach wydawniczych nie uległ zaś

wskutek dodania zachowanych omawianych aktywów znacznemu zwiększeniu, podczas gdy zakres aktywów w postaci znaków towarowych i pozycji posiadanych przez Éditis wskutek realizacji zobowiązań na rynkach francuskojęzycznych jest w istocie porównywalny do zakresu tych aktywów VUP przed koncentracją.

- 63 Lagardère podkreśla, że rozporządzenie nr 4064/89 nie zawiera żadnego przepisu przemawiającego za tym, że dana koncentracja lub wynikające z niej zobowiązania muszą obligatoryjnie prowadzić do zwiększenia poziomu konkurencji w porównaniu do tego już istniejącego na danym rynku. Nie do przyjęcia jest wymóg, aby wskutek realizacji tych zobowiązań sytuacja na danym rynku była bardziej konkurencyjna w porównaniu z sytuacją wyjściową.
- 64 Zdaniem Lagardère podniesione argumenty dotyczące zatwierdzenia kryteriów wyboru nabywcy odsprzedawanych aktywów są niedopuszczalne.
- 65 Jeśli chodzi o zaproponowane przez Lagardère zobowiązania oraz kwestię cofnięcia kumulacji udziałów na wszystkich rozpatrywanych rynkach, Lagardère podnosi, że Sąd na podstawie dokonanej przez siebie oceny okoliczności faktycznych słusznie uznał, iż zobowiązania te rzeczywiście prowadzą do wystarczającego ograniczenia znaczenia nowego podmiotu na tych rynkach oraz do bardzo znacznego ograniczenia jakiegokolwiek ewentualnego „skutku asortymentowego”. Zaproponowane zobowiązania są zatem, jak z tego wynika, odpowiednie.

Ocena Trybunału

- 66 Jeśli chodzi o część pierwszą zarzutu czwartego, art. 2 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 4064/89 powierza Komisji zadanie polegające na zapewnieniu, że podlegające jej kontroli koncentracje nie stwarzają lub nie umacniają pozycji dominującej, w wyniku czego skuteczna konkurencja na wspólnym rynku lub jego znacznej części zostałaby znacząco utrudniona.
- 67 Zadanie Komisji nie polega zatem, jak chciałaby tego wnosząca odwołanie, na realizacji modelu konkurencji doskonałej i decydowaniu – w miejsce podmiotów gospodarczych – kto powinien prowadzić działalność na rynku.
- 68 Zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. a) tego rozporządzenia Komisja musi uwzględnić potrzebę zachowania i rozwoju skutecznej konkurencji na wspólnym rynku. Wymóg ten stanowi istotny element składowy przeprowadzanej przez tę instytucję oceny, nie można jednak za jego pomocą zmieniać określonej w ust. 2 tego artykułu zasady.
- 69 Jeśli chodzi o podnoszony podział spółki Éditis, wbrew temu, co twierdzi wnosząca odwołanie, Sąd nie wykluczył co do zasady, że osłabienie jednego z dwóch tworzących niedominujący duopol przedsiębiorstw może doprowadzić do stworzenia lub umocnienia pozycji dominującej tego drugiego przedsiębiorstwa.
- 70 Z pkt 285–287 zaskarżonego wyroku wynika bowiem, że Sąd ograniczył się do stwierdzenia, iż odsprzedaż omawianych aktywów generujących 60% łącznych obrotów VUP, zachowanie przez Lagardère pozostałej części omawianych aktywów oraz wynikająca z nich zmiana pozycji zajmowanych początkowo przez strony koncentracji na różnych rynkach sektorowych nie mogą same w sobie wystarczyć do ustalenia, czy dana koncentracja stwarza lub umacnia pozycję dominującą, w wyniku czego skuteczna konkurencja na wspólnym rynku lub jego znacznej części zostałaby znacząco utrudniona.
- 71 Należy wreszcie podnieść, że w pkt 290 zaskarżonego wyroku Sąd uznał, iż teza dotycząca podziału spółki Éditis nie jest niczym poparta, i dodał w pkt 293 tego wyroku, że zdolność spółki Nouvel Éditis do konkurowania jest w każdym razie uzależniona od tego, czy nabywca odsprzedawanych aktywów

- będzie w stanie utrzymać lub rozwijać skuteczną konkurencję. Fakt, że Éditis uległa podziałowi, nie stanowi sam w sobie kryterium mogącego przesądzić o stwierdzeniu jej ewentualnego osłabienia na rynku.
- 72 Należy wobec tego oddalić część pierwszą zarzutu czwartego.
- 73 W odniesieniu do części drugiej zarzutu czwartego Odile Jacob nie może też twierdzić, że Sąd popełnił błąd w ocenie zobowiązań związanych ze zdolnością do konkurowania po stronie nabywcy finansowego.
- 74 Jeśli chodzi o wybór nabywcy odsprzedawanych aktywów, zadanie Komisji nie polega na samodzielnym wyborze nabywcy, który mógłby teoretycznie spełniać optymalne wymogi konieczne do zaistnienia konkurencji doskonałej na danym rynku.
- 75 Z pkt 49 komunikatu w sprawie środków zaradczych wynika, że aby zapewnić efektywność zobowiązania, sprzedaż na rzecz danego nabywcy podlega uprzedniemu zatwierdzeniu przez Komisję.
- 76 Komisja dysponuje zatem jedynie możliwością zatwierdzenia lub niezatwierdzenia przedstawionego jej nabywcy i sprawdzenia, zgodnie z pkt 49 ww. komunikatu, czy jest on efektywnym istniejącym lub potencjalnym konkurentem, niezależnym i niepowiązany ze stronami, posiadającym zasoby finansowe, sprawdzoną wiedzę specjalistyczną oraz motywację do utrzymania i rozwijania przedsiębiorstwa jako aktywnej siły konkurencyjnej w rywalizacji ze stronami.
- 77 W tym względzie podnieść należy, że Sąd w pkt 341–343 zaskarżonego wyroku uznał, iż nabywca odsprzedawanych aktywów spełnia kryteria określone w pkt 10 zobowiązań spółki Lagardère.
- 78 Ponadto nawet jeśli nabywca finansowy nie ma wcześniejszego doświadczenia na danym rynku, zawsze może on zatrzymać kierownictwo zatrudnione już przez zbywaną jednostkę czy zatrudnić innych dostępnych w danym sektorze specjalistów.
- 79 Jeśli chodzi o fakt, że Sąd nie przeprowadził analizy okoliczności, w jakich wyłoniono początkowego nabywcę odsprzedawanych aktywów, Odile Jacob twierdzi, iż zdolność składającego się z takich aktywów przedsiębiorstwa do utrzymania się na rynku jest uzależniona od osoby nabywcy ze względu na to, że musi on być konkurentem co najmniej równie skutecznym jak Lagardère, aby uniknąć sytuacji, w której nieuniknione zakłócenie wynikającej z duopolu równowagi nie doprowadzi do utworzenia pozycji dominującej nowej jednostki.
- 80 Idąc za Sądem, należy stwierdzić, że Odile Jacob nie wykazuje, z jakiego względu wyłonienie nabywcy początkowego było w niniejszym przypadku koniecznością.
- 81 W pkt 20 komunikatu w sprawie środków zaradczych wynika, że istnieją przypadki, w których zdolność składającego się ze zbywanych aktywów przedsiębiorstwa do utrzymania się na rynku zależy od osoby nabywcy. W takich przypadkach Komisja nie wyda zgody na połączenie, o ile strony nie zobowiążą się do nieprzeprowadzania zgłoszonej koncentracji przed zawarciem wiążącego porozumienia z początkowym nabywcą zbywanego przedsiębiorstwa zatwierdzonym przez Komisję.
- 82 Jak zaś podniósł Sąd w pkt 290 i 291 zaskarżonego wyroku, Éditis jest podmiotem zdolnym do utrzymania się na rynku i posiadającym wszelkie zasoby konieczne do tego, aby móc aktywnie konkurować ze spółką Lagardère. Wyłonienie nabywcy początkowego nie było zatem konieczne, aby zachować zdolność składającego się ze zbywanych aktywów przedsiębiorstwa do utrzymania się na rynku.

- 83 W odniesieniu wreszcie do ostatniego argumentu dotyczącego tego, czy zobowiązania spółki Lagardère są odpowiednie w świetle poczynionych przez Komisję stwierdzeń w przedmiocie wystąpienia skutków portfelowych i konglomeracyjnych, wystarczy podnieść, że argument ten został już przedstawiony w pierwszej instancji, jak wynika z pkt 296–300 zaskarżonego wyroku, i został on przeanalizowany przez Sąd w pkt 302–321 tego wyroku.
- 84 Odile Jacob, twierdząc, że podnosi naruszenie prawa, chce w rzeczywistości podważyć dokonane przez Sąd ustalenie faktyczne.
- 85 Z utrwalonego orzecznictwa wynika zaś, że jedynie Sąd jest właściwy do dokonywania, po pierwsze, ustaleń faktycznych, z wyjątkiem sytuacji, gdy nieprawidłowość jego ustaleń wynika z przedstawionych mu akt sprawy, a po drugie, oceny ustalonych okoliczności faktycznych. Ocena okoliczności faktycznych nie stanowi zatem, z wyjątkiem przypadków wypaczenia przedstawionych dowodów, kwestii prawnej poddanej kontroli Trybunału (zob. w szczególności wyrok z dnia 3 maja 2012 r. w sprawie C-289/11 P Legris Industries przeciwko Komisji, pkt 51 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 86 W niniejszym przypadku Odile Jacob nie opiera swych twierdzeń na nieprawidłowości poczynionych przez Sąd ustaleń faktycznych wynikających z akt sprawy czy też z przeinaczenia przedstawionych mu materiałów dowodowych. Wnosząca odwołanie kwestionuje jako taką dokonaną przez Sąd ocenę okoliczności faktycznych, materiału dowodowego i związanych z nimi argumentów i w rzeczywistości kwestionuje sposób, w jaki Sąd przeprowadził analizę odpowiedniego charakteru przyjętych przez Komisję środków zaradczych dotyczących skutków portfelowych i konglomeracyjnych rozpatrywanej koncentracji następujących w wyniku dokonanych przez Lagardère transakcji zbycia.
- 87 Argument ten należy zatem odrzucić jako niedopuszczalny na etapie odwołania.
- 88 Z tego wynika, że zarzut czwarty należy w części oddalić jako bezzasadny, a w części odrzucić jako niedopuszczalny.
- 89 Mając na uwadze, że żaden z zarzutów przedstawionych przez wnoszącą odwołanie nie został uwzględniony, odwołanie należy oddalić.

W przedmiocie kosztów

- 90 Zgodnie z art. 184 § 2 regulaminu postępowania, jeżeli odwołanie jest bezzasadne, Trybunał rozstrzyga o kosztach. Zgodnie z art. 138 § 1 tego regulaminu, mającym zgodnie z jego art. 184 § 1 i art. 190 § 1 zastosowanie do postępowania odwoławczego, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Odile Jacob przegrała sprawę, należy, zgodnie z żądaniem Komisji i spółki Lagardère, obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów Trybunał (wielka izba) orzeka, co następuje:

- 1) Odwołanie zostaje oddalone.**
- 2) Éditions Odile Jacob SAS zostaje obciążona kosztami postępowania.**

Podpisy